

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

педагогічної науки, педагогічної практики та першочергове завдання сучасного викладача.

Ефективність оволодіння знаннями, уміннями і навичками вища тоді, коли цей процес спрямовується викладачем так, що в ньому залишається місце для доцільної самостійної пізнавальної активності студентів.

Досвід нашої педагогічної діяльності свідчить про недостатньо високий в цілому рівень розвитку самостійності, особливо пізнавальної, у більшості сучасних студентів. Їх самостійність різна у різних значимих для них ситуаціях та видах діяльності. Також прослідковується тісний зв'язок між рівнем розвитку самостійності та успішністю навчання студентів.

Особливо яскраво пізнавальна самостійність розвивається в пошуковій, науково-дослідній діяльності. Тому наша кафедра активно залучає студентів до участі у конференціях і ретельно допомагає кожному студенту підготувати усну презентацію матеріалу іноземною мовою.

Отже, пізнавальна самостійність студента – це результат досконалої системи навчання, виховання і розвитку, спрямованої на формування розумової та практичної самостійності, самостійності як якості особистості молодої людини.

Розвитку самостійності студентів сприяє поступове збільшення обсягу самостійних завдань і їх урізноманітнення, застосування творчих, проектних робіт у поєднанні з роботами тренувального характеру. Важливим засобом розвитку самостійності кожного студента є диференційоване навчання та тестування. Воно забезпечує оптимальні умови для навчання, базується на врахуванні можливостей і труднощів, передбачає подачу саме для цього студента призначеного завдання.

Створення у навчанні умов для розвитку у студентів самостійності є одним з найважливіших засобів міцного засвоєння студентами основ наук.

МОВЛЕННЄВИЙ АКТ ЯК КОМПОНЕНТ ПРАГМАТИЧНОГО АСПЕКТУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ

С. В. Подолкова – Сумський державний університет

Зростаюча роль техніки в сучасному суспільстві викликає інтерес до наукових і науково-технічних текстів, роблячи їх

дослідження та вивчення актуальним. Сучасні англомовні тексти з області хімічного машинобудування представлені широким розмаїттям жанрів, які носять чітко виражений прагматичний характер.

Прагматичний аспект тексту - це мовні засоби, що реалізують прагматичні настанови наданого типу тексту, які спрямовані на виконання цим текстом запланованого адресатом впливу. Іntenціональною метою тексту є реалізація за допомогою прагматичної настанови поставленої авторами тексту певної екстралінгвістичної мети для забезпечення адекватного прагматичного ефекту. Прагматичний аспект науково-технічних текстів матеріалізується через такі компоненти як: мовленнєві акти, вплив вводячих дієслів на сприйняття адресатом змісту тексту, пресуппозиція та імплікація. Метою авторів науково-технічних текстів є переконання адресата у правдивості та достовірності запропонованої інформації (Азеєва).

Мовленнєвий акт є комунікативним актом, оскільки адресат і адресант зв'язані тісним чином: інтенція/ілокуція автора спрямована до адресанта, та перлокутивне реагування останнього входить у задум адресата. Найчастіше в якості компонента прагматичного аспекту науково-технічного тексту використовуються директиви, які реалізують авторську інтенцію впливати на реципієнта. У загальному сенсі директивний мовленнєвий акт визначається як «вираження волевиявлення промовця, спрямоване на казуалізацію діяльності адресата» (Skinner, 1957). Призначення директивного висловлювання полягає в тому, щоб спонукати адресата здійснити ті чи інші інтелектуальні або фізичні дії. У текстах технічної реклами (ТТР) найчастіше використовуються директиви з ілокутивною силою рекомендації, ради, пропозиції, а також репрезентативи (мовленнєві акти, в яких автор бере на себе відповідальність перед реципієнтом за правдивість повідомлення. Показниками директивності в ТТР виступають модальні дієслова *can, could, should, shall, may* та інші, які виражають модальні значення, що вказують на можливість, бажаність/небажаність або перевагу вчинення тієї чи іншої дії.

Показниками директивності у науково-технічних текстах можуть виступати різні мотивування, які виражаються прикметниками, наприклад: *crucial, important, vital*. Зміст мотиву у висловлюванні визначається значенням лексичної одиниці; такими мотивами є установка на важливість, значущість, корисність

виконання дії. Компоненти із вказаними значеннями також зустрічаються в рекомендаціях та порадах, наприклад: *ideal for systems in which liquids must be injected at pressure; the obvious requirement for these pressure injection applications; a simple and effective way to reduce pressure fluctuations to a harmless level; perfect solution to plugged pumps...*

У ТТР індикатори значущості не несуть позитивну або негативну оцінку, вони вказують на значимість розглянутого об'єкта або процесу. За ними зазвичай йдуть повідомлення, що розкривають позитивний або негативний зміст інформації з точки зору автора. ТТР характерні стримані індикатори значущості. Наприклад: *a true positive-displacement pump; reliably transfer; significant maintenance and service cost savings; pump and power savings can be considerable*. Стиль науково-технічних текстів не виключає повністю творчу індивідуальність автора, яка проявляється в особистому, оцінюючому відношенні, Згадка про нові досягнення, результати або винаходи, призводять до використання оцінюючої лексики та виникнення емоційної оцінки у науковій літературі: *a "proven quality process system", exceptional results, peace of mind assurance*.

Прагматика науково-технічного тексту реалізується використанням директивних мовленнєвих актів, спрямованих на реалізацію прагматичної настанови – примусити адресата виконати ті чи інші дії, необхідність яких витікає з того, що міститься у асертивній частині тексту, метою якої є інформування. Директивна інформація виконує функцію впливу.

FROM THE HISTORY OF TESTING

L.Yarmak, *EL teacher*,
O. Gladchenko, *EL teacher*

Although tests are dreadful learning part for our students, they are considered an important teaching tool. They create competition within the classroom, provide feedback and give a sense of success to the learners.

Language testing has a long history. Today it reflects current interest in teaching genuine communication but it also reflects earlier concerns for scientifically sound tests. At the very beginning testing was basically intuitive or subjective and dependent on the personal impressions of teachers. After the intuitive stage testing entered a scientific stage, a